

Vergadering Bestuurlijke Stuurgroep Nationaal Coördinator Groningen

Datum : donderdag 21 januari 2016

Tijdstip : 15:00 – 17:00

Locatie : raadszaal Gemeente Bedum

Aanwezig: dhr. Van Nadort, dhr. Beukema, dhr. Bakker, mw. Van Beek, dhr. De Jonge, dhr. Munnikma, mw. Pot, dhr. Michels, dhr. 5.1.2e (namens het Rijk), dhr. Eikenaar, dhr. Alders, dhr. De Boer, mw. Steenberg, mw. 5.1.2e

Afwezig: dhr. Rodenboog (vervangen door ambtenaar), dhr. Wiersma, dhr. Den Oudsten, dhr. Ten Brink, mw. Pijs, dhr. Camps, dhr. Slangen, dhr. Krapels, dhr. Vossers, dhr. 5.1.2e, dhr. 5.1.2e, dhr. Van Veen, dhr. 5.1.2e, dhr. 5.1.2e

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

De heren Rodenboog, Wiersma en Den Oudsten zijn verhinderd.

2. Mededelingen

a. Stand van zaken waardevermeerdering

Voorzitter

De discussie is gevoerd over de waardevermeerdering en de regeling is ten uitvoer gebracht. Tussen Kerst en Oud en Nieuw 2015 zijn er grote aantallen aanvragen binnengekomen. Deze aanvragen gaan over schades ontstaan voor 31 december 2015 die nog niet beoordeeld zijn en nog geen goedkeuring hebben. Het begrote budget ad € 135 mln. is zo langzamerhand 'gevuld'. Er liggen nog 8.400 aanvragen waar nog geen oordeel over is uitgesproken. De genoemde cijfers zijn allemaal ruwe cijfers, wel is de controle in gang gezet. Deze controle houdt in dat het adressenbestand van de toegekende schades boven de € 1.000,- wordt afgedraaid tegen het adressenbestand van de aanvragen. Wat betreft het meerjarenprogramma (MJP) betekent dit dat het tweede gedeelte van het programma in gang wordt gezet. In de debatten van de komende dagen zullen onder andere de financiële middelen worden besproken. Een mogelijke optie voor de voortzetting van de WVM is het gebruik van de middelen van de Economic Board.

De heer Eikenaar

De middelen van de Economic Board kunnen waarschijnlijk niet voor worden gebruikt tenzij de Economic Board daar zelf toe besluit. Het moet dan nog wel binnen de regeling van de Economic Board passen. Waarschijnlijk is dat niet mogelijk, er zal dus naar andere dekking moeten worden gezocht. Dit neemt niet weg dat het een goede wens om de waardevermeerderingsregeling verder uit te voeren.

Voorzitter

Als er al middelen beschikbaar komen zou het kunnen zijn dat 'nul op de meter' wordt geschrapd uit het programma.

b. Stand van zaken leefbaarheidsprogramma's

De heer De Boer

Vanaf 1 januari 2016 is het MJP van formeel van kracht. Het beeld moet nu compleet worden gemaakt wat betreft financiën en besluitvorming. Het beeld dat tot nu toe is ontstaan lijkt redelijk aan te sluiten bij dat van de NAM. De stuurgroep zal een plek moeten krijgen in het procesverloop. Er is met de provincie en de NAM besproken of zij de financiën willen bewaken. De onderhandelingen die momenteel lopen leiden wellicht tot aanbestedingen met meerdere partijen. Op 15 februari 2016 staat een werkdag (kennisoverdracht leefbaarheidsfonds) gepland waar dieper op dit onderwerp wordt ingegaan.

Mevrouw Pot

Op het onderwerp herstructurering is eerder positief advies uitgebracht. Er moet echter nog een formeel besluit over genomen worden. Gebeurt dit ook op 15 februari 2016?

De heer De Boer

Er zullen op 15 februari 2016 geen inhoudelijke besluiten worden genomen. Er moet recht worden gedaan aan de beide stuurgroepen die adviesrecht hebben.

c. Stand van zaken Burgerloket

De heer De Boer

Er vinden intensieve gesprekken plaats met de maatschappelijke organisaties over een Burgerloket dat moet fungeren als informatiepunt in het gebied. Er wordt op dit moment een kwartiermaker gezocht. De komende twee weken zal aan die positie invulling worden gegeven. De rol van het Burgerloket moet goed afgestemd worden met het MJP. Zoals het er nu uitziet zal het steunpunt vooral als informatiepunt bedoeld zijn dat tegen het einde van het eerste kwartaal operationeel zal zijn. De Onafhankelijke Raadsman heeft deels een eenzelfde informatiefunctie.

Voorzitter

Er is met de Onafhankelijke Raadsman gesproken, omdat er op tal van plaatsen vergelijkbare activiteiten plaatsvinden. Er moet worden voorkomen dat er niet twee van dit soort informatievoorzieningen ontstaan.

d. Stand van zaken/uitvoering Scholenprogramma

Voorzitter

Het Scholenprogramma gaat van start. Het karakter van dit programma moet nog vorm krijgen; is dat sober en doelmatig of aan de tijd? De stuurgroep geeft vorm aan het pluspakket. Er zijn richtlijnen waar scholen aan moeten voldoen. Ook die info wordt gebruikt om het pluspakket te formuleren. Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt, zodat de situatie in Bedum als pilot kan worden gebruikt om o.a. een beeld te krijgen van de meerkosten. Het zal financieel niet afgedekt kunnen worden (onrendabele top) daarom moet er extra bijdrage komen. Als er voldoende vertrouwen is moet de bouw van de tijdelijke school in Bedum nu gestart worden, zodat na de zomervakantie de school open kan. Met de bouw van de tijdelijke school wordt een risico genomen wat betreft de financiële toezegging. Het risico wordt genomen, omdat Bedum niet alleen een pilot is, maar ook een voorbeeld is voor de gehele aanpak van de scholen.

Er wordt nog vanuit de BS opgemerkt dat iets meer financiële steun vanuit het Rijk welkom is. Daarnaast wordt opgemerkt dat het wenselijk is om een signaal te krijgen zodra gestart wordt met de voortgang van de zorg. De voorzitter reageert dat het onderwerp zorg teveel in overheidskringen getrokken wordt, er zijn ook andere partijen die hier bij betrokken zijn, bijvoorbeeld de verzekeraars. Het gesprek hierover vindt met de minister plaats.

De heer Bakker

Is eens met de aanscherping van de verantwoordelijkheden. Een andere component is echter de veiligheid, daarop worden de gemeenten afgerekend. De waarschuwing die door de voorzitter wordt afgegeven is terecht, maar de overheid kan zich niet geheel afzijdig houden.

3. Regelingen

a. Instellingsbesluit Commissie Bijzondere Situaties

Voorzitter

Het probleem is dat de commissie destijds is ontstaan zonder formele titel en rechtsgrond. De commissie heeft goed gewerkt, maar het is ook op bepaalde vlakken vastgelopen. Met de Nationale Ombudsman is gesproken over de klachten die o.a. gaan over de Commissie Bijzondere Situaties. Deze klachten gaan o.a. over de rechtsgrond. Er moet een formele

instelling plaatsvinden. De ontwikkeling daarover ligt op dit moment aan u voor.

b. Instellingsbesluit Arbitrator en regeling

Voorzitter

Het instellingsbesluit kan feitelijk afgewikkeld worden, echter is de samenwerkingsovereenkomst nog niet getekend. De regeling kan pas van kracht worden als hij geheel (inclusief de samenwerkingsovereenkomst) tot stand is gekomen. Deze kan nu getekend worden. Echter wijzigt de terminologie uit het MJP conform de terminologie uit de novelle, zodra deze tot wet is verheven. De samenwerkingsovereenkomst gaat uit van de huidige tekst uit het MJP. Daarnaast is er spanning op het punt van de complexe schades. De NAM heeft kenbaar gemaakt in te stemmen met het MJP. De NAM zegt echter dat een arbiter geen uitspraak kan doen in zaken waar sprake is van schade door bodemdaling. De NCG neemt schade met meerdere oorzaken in behandeling waarbij er dus ook sprake kan zijn van bodemdaling. Indien schade ook oorzaak heeft in bodemdaling, moet naast de arbiter ook de Commissie Bodemdaling uitspraak doen of schade oorzaak vindt in bodemdaling. Dit bemoeilijkt het zetten van de handtekening.

Sinds het aantreden van het CVW zijn er 75 complexe schadegevallen ontstaan. Er zijn 1.000 gevallen waarin wordt gewacht op een second opinion. Daar is de vraag wie er aan moet worden gesproken. De NAM merkt daarin terecht op akkoord te zijn gegaan met de second opinion, maar ook in afwachting te zijn van het rapport van de second opinion.

De Commissie Bodemdaling geeft aan dat er geen relatie is tussen de bodemdaling en de schades. Dat maakt de kwestie ingewikkelder. De Tcbb heeft tot nu toe nooit dat verband gelegd. In het kader daarvan is het belangrijk vast te stellen of in Groningen meer schades plaatsvinden dan in de rest van Nederland en zo ja; hoe kan dat dan?

De heer Beukema

Kan de samenhang tussen de omkering van de bewijslast en de rol van de arbiter worden toegelicht; vervalt de ene regeling als de andere tot stand komt?

Voorzitter

De arbiter blijft bestaan. De arbiter is nu een arbiter aardbevingsschade. Als de Mijnbouwwet wordt gewijzigd wordt bodembeweging kern van de terminologie. Er is dan een bredere definitie. Dat heeft op zichzelf nog niets met de omkering van de bewijslast te maken. Als iemand in een procedure gereede twijfel kan doen ontstaan draait de bewijslast vanzelf weer om. Dit is de kern van de redenering van de RvS.

De heer Eikenaar heeft namens de provincie een schriftelijke reactie ingediend. De NCG heeft deze ontvangen en zal meegenomen worden. Het is de bedoeling bij de arbiter dat er geen advocaten aan te pas komen. Het onderscheid t.a.v. de situatie bij de rechter is dat er geen vertegenwoordiging plaatsvindt, zodat de regeling een toegankelijk karakter heeft.

c. Stand van zaken overige regelingen

De heer De Boer

Er is behoefte om enigszins voorbereid een gesprek in de stuurgroep te kunnen voeren. Principiële punten moeten kunnen worden besproken in de stuurgroep, op 18 februari 2016 wordt een dag belegd waarbij met specialisten de ins en outs kunnen worden besproken.

De heer Eikenaar

Is er een mogelijkheid dat er een modus van werk met repeterend karakter is te vinden? Daarmee weten we welke stappen we moeten nemen. Je wordt dan niet verrast. Kan er niet een sjabloon worden afgesproken?

De heer De Boer

We proberen qua tijd in de goede volgorde het gesprek te voeren. Dit is het eerste resultaat daarvan. We moeten ergens beginnen en dit is de eerste poging om de voorbereiding bij NCG goed mogelijk te maken.

4. Maatschappelijke Stuurgroep

Voorzitter

Dit agendapunt is ter bespreking voor de maatschappelijke stuurgroep. Aan de BS wordt een algemene weergave gegeven door de voorzitter, ten aanzien van de discussie die op dit moment binnen de MS speelt.

- **Reglement**

Binnen de MS bestaat onduidelijkheid over gemaakte afspraken. Er wordt een nieuwe bijeenkomst gepland waarin onder meer het reglement opnieuw wordt besproken.

- **Openbaarheid vergaderingen MS**

De openbaarheid is verschoven naar een volgende vergadering. Het Gasberaad is voor openbaarheid en de Groninger Bodem Beweging heeft overwegende bezwaren tegen openbaarheid.

- **(technische-) Voorzitter**

Het technisch voorzitterschap wordt in ieder geval gecontinueerd tot de zomer van 2016.

5. Kostenvergoeding gemeenten

De leden van de BS stemmen in met de verdeelsystematiek zoals die door de NCG in optie 2 is aangedragen. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de BS na een jaar een evaluatie wil ten aanzien van de hoogte van de lump sum.

Aandachtspunten vanuit de BS:

- De verdeelsleutel roept vragen op. Het dekt onvoldoende de kosten;
- De werkzaamheden wordt lang niet door deze bedragen gedekt;
- Daarnaast is de vraag; wat moeten gemeenten zelf doen en wat is de ondersteuning die de NCG geeft;
- Het budget is bekend maar wat nu de daadwerkelijke omvang van de totale kosten is, zit nog in ontwikkelfase.

Voorzitter

Als er € 4 mln. beschikbaar wordt gesteld, moet deze conform de verdeelsleutel verdeeld worden (optie 2). De vraag die vervolgens gesteld moet worden is wat gemeenten zelf bijdragen. Die discussie moeten wij met elkaar voeren.

6. Stand van zaken behandeling MJP Raden, Staten en Tweede Kamer

Voorzitter

Als er vanuit de raden en staten afwijkende geluiden te horen zijn t.a.v. het MJP dan verneemt de NCG graag deze reacties, zodat deze in de stuurgroep besproken kunnen worden. Met de plenaire behandeling in de Tweede Kamer volgende week en de eventuele daarop volgende motie, is de kans groot dat het MJP op een aantal punten wijzigt.

De heer Eikenaar

In de vergadering van de Provinciale Staten is naar voren gekomen dat er onduidelijkheid bestaat over wie verantwoordelijk is voor de vaststelling van het MJP. Dit moet in een volgende versie van het MJP klip en klaar zijn, omdat bepaalde partijen nu het gevoel hebben dat zij er niets over te zeggen hebben. Dat leidt af en is zonde. Daarnaast is er de behoefte aan een periodiek gesprek waaraan een rapportage ten grondslag ligt. De provincie pleit dan ook voor een evaluatie eens per kwartaal.

Mevrouw Van Beek

Is het eens met de opvatting van de voorzitter. We moeten kijken naar het uitvoeringsprogramma en wat dat voor ons betekent en hoe gaan we dit uitvoeren. Daar ligt de prioriteit.

Vanuit de BS wordt enerzijds opgemerkt dat een bepaalde, bestuurlijke voorspelbaarheid

gewenst is ter versterking van het besluitvormingsproces. Echter, men wil wel vasthouden aan de huidige frequentie. De NCG is op dit moment bezig om deze processen te stroomlijnen waarbij er ook wordt gekeken naar de wijze van communicatie en informatiedeling richting de beide stuurgroepen.

7. Samenstelling stuurgroep

Voor wat betreft de BS wordt de vraag neergelegd of het Waterschap eveneens in de BS vertegenwoordigd dient te worden. Het is aan de leden om dit intern te bespreken. Dit agendapunt zal de volgende vergadering opnieuw geagendeerd worden.

8. Wvttk

Er wordt gevraagd naar de stand van zaken van de Critical Review. De voorzitter licht toe dat met de samen met de Rector Magnificus van de RuG wordt besproken hoe kritisch naar dit onderwerp gekeken kan worden zonder partijdig te zijn. Dit is lastig omdat er zoveel partijen bij betrokken zijn.

Daarnaast wordt gevraagd wie de contra-expertise van arbitrage betaalt. De voorzitter antwoordt dat de contra-expert onderdeel is van de versterkingsoperatie. Dit komt voor rekening van de NAM. Eerder heeft er een discussie plaatsgevonden waarvan de conclusie was dat de contra-expert mag kijken naar de onderdelen waar het geschil over bestaat. Daar krijgt de contra-expert een vergoeding voor. Er wordt nu nagegaan of de second opinion zich ook mag uitspreken over het geheel en wat dat voor de vergoeding voor gevolg heeft. Dit komt bij het protocol aan de orde. In principe is dit voor rekening voor de NAM.

9. Sluiting

De vergadering is gesloten.